

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
09/81	Hovedutvalg anlegg, drift og arealbruk - Bjugn kommune	08.12.2009
09/55	Kommunestyret - Bjugn kommune	15.12.2009

Saksbehandler: Kristin Standahl

Kommunedelplan - Energi- og klimaplan Bjugn - Sluttbehandling

Vedlegg:

1. Energi- og Klimaplan Bjugn kommune: Visjon, mål og tiltak
2. Tilbakemelding fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag datert 23.11.2009
3. Høringsuttalelse fra Sør Trøndelag fylkeskommune datert 26.11.2009

Sakens bakgrunn og innhold:

Saken dreier seg i korthet om at man har fått en erkjennelse av at man står ovenfor en dramatisk global klimaendring som følge av drivhuseffekten. Det internasjonale samfunnet og de fleste land har derfor besluttet at man må gjøre noe med de utslippene som fører til denne drivhuseffekten. Utslippene kommer i stor grad fra energiproduksjon og det er derfor viktig å se på energiproduksjon og energibruk.

Dersom man som samfunn skal gjøre noe med temaet, må kommunene trekkes aktivt med. Kommunene er som organisasjon en stor aktør i energiproduksjon og energibruk. Dessuten har kommunene ansvar for viktige felt som berører energi i samfunnet forøvrig inklusive det private forbruket.

At kommunen må engasjeres aktivt og målrettet i arbeidet med klima og energi er derfor en selvfølge og en forutsetning fra Statens side. For å få til dette har Staten gjennom Enova etablert økonomisk støtte til utarbeidelse av energi og klimaplaner og utarbeidet veiledningsmateriale for utarbeidelse av slike planer.

Et av kriteriene for å få støtte til dette arbeidet var at energi- og klimaplan måtte være politisk forankret i kommunen og gis status som en kommuneplan.

Det foreligger politisk vedtak i Bjugn kommunestyret den 29.01.08 om at Bjugn kommune skal utarbeide en energi- og klimaplan. Det ble søkt Enova om støtte, og tilsagn om tilskudd på inntil 100 000 kr ble gitt. Det ble også tildelt et skjønnstilskudd fra fylkesmannen på kr. 100 000 til dette arbeidet.

I hovedutvalgsmøte 24.06.2008 ble det fattet vedtak om prosjektets organisering. Hovedutvalg for anlegg, drift og arealbruk ble styringsgruppe og det ble nedsatt en

arbeidsgruppe bestående av Bjørnar Groven og Kristin Standahl fra arealbruk, Oddvar Djupedal fra anlegg og drift, Geir Svendsen fra FosenKraft og Jostein Tårnes fra HDA. Høsten 2008 engasjerte Bjugn kommune Øyvind Moe ved AF Energi og miljøteknikk i prosjektet. Han har vært sekretær og utformet plandokumentet.

Det er blitt avholdt flere møter i arbeidsgruppa i forbindelse med arbeidet. I tillegg har det vært gjennomført et temamøte på landbruk. Det foreligger nå forslag til en energi- og klimaplan for Bjugn kommune.

Planen har fått støtte fra Enova under programmet "Kommunal energi og miljøplanlegging", og er dermed utformet med tanke på de rammene som gjelder for dette programmet. Planen vurderer historikk og utvikling i energibruk og utslipp, både samlet i kommunen og innen ulike sektorer. Energidelen henter data fra Regional energiutredning Trøndelag og Lokal energiutredning i Bjugn kommune. Miljødata er hentet fra SSB, SFT og nettstedet "Miljøstatus i Norge".

Energi- og klimaplan for Bjugn kommune består av en faktadel og en tiltaksdel. Faktadelen beskriver kommunen med energibruk, klimagassutslipp, pendling, energiresurser og mye mer. Historikken strekker seg flere år tilbake i tid og prognosene gjelder fram til år 2020. Faktadelens viktigste funksjon er å gjøre kommunen i stand til å foreta riktige valg når det gjelder hvordan energibruk og klimagassutslipp skal få utvikle seg i fremtiden. Faktadelen er underlaget som tiltakene i handlingsdelen bygger på.

Hovedformål med planen er å få et redskap som tar helhetshensyn i saker som berører energi og klima i kommunen og som samtidig er forankret i overordnede nasjonale og fylkeskommunale målsetninger.

Planen skal være vurderingsgrunnlag for prioriteringer ved fremtidige bygge- og utbyggingssaker og planen skal fungere som støtte ved saksbehandling og vedtak i energiutbyggingssaker. Den tar for seg både offentlige og private bygg, næringsvirksomhet, transport og energiforsyning. Den blir integrert i kommuneplanen som kommunedelplan for energi og klima, faktadel og tiltaksdel.

Planforslag ble vedtatt sendt på høring og utlagt til offentlig ettersyn av hovedutvalg for anlegg, drift og arealbruk som fast utvalg for plansaker i møte 13.10.2009. Høringsfristen utløp 13.11.2009.

Det er i forbindelse med høringen kommet inn følgende merknader til planen.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag:

Kommenterer følgende områder:

- Kommunens ambisjoner når det gjelder klimamål
- Stasjonær energibruk og satsing på bioenergi
- Binding av CO₂ i skog
- Klimatilpasning

Det stilles ingen vilkår for egengodkjenning av planen

Sør Trøndelag fylkeskommune:

Kommer med mye positiv tilbakemelding til planen og har ikke behov for å påpeke tiltak som står i strid til regional plan. Fylkeskommunen påpeker et par konkrete forslag til opprettinger i planen,

Fosen kommunale kraftlag er hørt, men har ikke kommet med tilbakemelding på planen.

Vurdering:

For Bjugn kommune vil det være viktig å utvikle mer miljøvennlige virksomheter og levemåter. Kommunen rår over virkemidler som er knyttet til stasjonær energibruk, areal- og transportplanlegging, landbruk og avfall.

Stasjonært energibruk øker stadig og prognoser for fremtidig stasjonært energibruk viser at forbruket forventes å øke med ca 8 GWh mot 2020. Klimagassutslippene for Bjugn var i 2005 på 37 800 tonn CO₂ ekvivalenter. Fremskrivning av klimagassutslippene viser at utslippene vil øke til ca 40 000 tonn CO₂ ekvivalenter i 2020 dersom det ikke iverksettes tiltak.

Det er i planen foreslått en visjon som sier at: "Bjugn kommune skal være en kulturkommune med kreativ utvikling og vekst. Gjennom energi- og klimapolitikken skal Bjugn kommune ta sin del av ansvaret for å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. Dette skal skje med stort fokus på alternativ energi og miljøvennlig energiproduksjon".

For å nå denne retningen er det i planen foreslått fire hovedmål og strategier der det er tallfestet mål for klimagassutslipp, enøkpotsiale, energibruk og fornybar energi. Det legges opp til at klimagassutslippene for Bjugn i 2020 skal være på sammen nivå som utslippene i 1991. Dette målet er mindre ambisiøst enn det mål som er satt i fylkesdelplan for Sør-Trøndelag hvor det legges opp til klimagassreduksjon på 30 % lavere i 2020 enn 1991. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag utfordrer i sin høringsuttalelse kommunen til å vurdere sterkere virkemidler og tiltak i kommunens energi- og klimaplan slik at nedgang i utslipp vil komme opp mot det regionale og det nasjonale mål. Rådmannen mener imidlertid at vårt mål om klimagassreduksjon er et mer realistisk mål enn det som settes sentralt. Dette med bakgrunn i at våre klimagassutslipp i all hovedsak kommer fra sektorene landbruk og transport (94 % i 2006). Bjugn kommune sitter på få virkemidler knyttet til reduksjon av klimagasser her og tiltak må komme fra sentralt hold.

Planen legger opp til at veksten i energiforbruk skal reduseres, enøkpotsialet på 10 % skal realiseres innen 2020 og at energibruk i kommunale bygg, foretak og selskap skal reduseres med minimum 10 % innen 2020 (referanse 2006). I tillegg er det mål om 4,5 GWh mer vannåren varme i 2020 (referanse 2006).

For å nå hovedmålene er det lagt opp til fem strategier/innsatsområder:

- Landbruk
- Kampanjer rettet mot husholdninger
- Transport- og arealplanlegging
- Ny fornybar energi
- Kommunens virksomhet som byggeier og aktør

Under de enkelte innsatsområder er det ført opp forslag til tiltak med ansvar og milepæl for tiltaket. Det er forslag på 4 til 12 tiltak for hvert innsatsområde.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag kommer med merknad til punkt 7.4 i tiltaksdelen. Underpunkt 8 sier at kommunen skal vurdere alternativer til eksisterende oljekjeler. Fylkesmannen mener at kommunen må gå sterkere ut å ha som mål at oljekjelene skal være faset ut og erstattet med fornybar energi i løpet av en viss tidsperiode. Rådmannen sier seg enig i dette og tiltaket i underpunkt 8 bør endres til at oljekjeler skal fases ut innen 2020.

Fylkesmannen gjør oss oppmerksom på at selv om binding av CO₂ i skog skal holdes utenfor kommunens klimamål, kan kommunen sette seg sektormål for opptak i skog og skogsjord. Rådmannen er enig i at dette er viktig, og ved revisjon av felles landbruksplan for Bjugn og Ørland neste år vil skogskjøtselstiltak med tanke på karbonbinding bli et tema.

Fylkesmannen kommer også med merknad om at planen bør si noe om klimatilpasning når det gjelder utbygging. Som følge av global oppvarming vil klimaendringene gi oss utfordringer som vi må forberede oss på og tilpasse oss til. Dette gjelder spesielt havnivåstigning, men også økt nedbør, ekstremvær, flom og skred er tema som bør beskrives for Bjugn. Disse faktorene har stor betydning for hvordan vi i fremtiden planlegger ny bygg- og anleggsvirksomhet. Rådmannen foreslår at det ved første revisjon av energi og klimaplanen tas inn et nytt kapittel om klimatilpasning. Det bør da foreligge en klimasårbarhetsvurdering og tiltak knyttet til denne.

Når det gjelder de konkrete forslagene til oppretting som fylkeskommunen nevner, bør disse følges. Det er snakk om en skrivefeil knyttet til fylkestingets mål om å redusere klimagassutslippene med 30 % innen 2020 i forhold til 1991. I Bjugn kommunes tiltaksdel er det skrevet 20 %. Dette skal selvfølgelig rettes opp. I tillegg bør plandokumentet ha tydelige mål knyttet til klimagassreduksjonen i Bjugn. Fylkeskommunens siste forslag til opprettinger er knyttet til sammendraget i tiltaksdelen. Rådmannen ser at sammendraget tar inn temaer som ikke er videre berørt i selve planen. Dette kan rettes opp ved at deler av det som står under "Sammendraget" flyttes til "Innledningen".

Det legges opp til at arbeidsgruppen for energi- og klimaplanen møtes årlig for å synliggjøre og prioritere energi- og klimaplanarbeidet i økonomiplan og årsmelding.

Oppsummering:

Det essensielle i klimautfordringen er å utvikle mer miljøvennlige virksomheter og levemåter i Bjugn. Hovedformål med planen er å få et redskap som tar helhetshensyn i saker som berører energi og klima i kommunen, og som samtidig er forankret i overordnede nasjonale og fylkeskommunale målsetninger.

Energi og klimaplan Bjugn bør vedtas som den foreligger med de endringer som nevnt under vurderingen.

Hovedutvalgslederens innstilling:

Bjugn kommunestyre vedtar med hjemmel i lov om plan- og byggesaksbehandling § 11-15, den foreslåtte kommunedelplanen Energi- og klimaplan Bjugn med følgende endringer:

- *Punkt 7.4, underpunkt 8 erstattes med: "Kommunen skal fase ut eksisterende oljekjeler innen 2020 og erstatte disse ved å ta i bruk fornybar energi fra fjernvarmeanlegg eller lokale energisentraler basert på fornybar energi som f.eks. bioenergi"*
- *Under * i Hovedmål og Strategier skal 20 % klimagassreduksjon endres til 30 %. Siste setning: "Målet vil føre til en reduksjon i utslipp med 15 %" slettes.*
- *Deler av tekst under "Sammendrag" flyttes til "Innledning"*

Det skal utarbeides et eget kapittel om klimatilpasning ved revisjon av energi- og klimaplanen.

Tiltak knyttet til karbonbinding i skogbruket skal tas inn som eget tema ved revisjon av felles landbruksplan for Bjugn og Ørland.

Saksprotokoll i Hovedutvalg anlegg, drift og arealbruk - Bjugn kommune - 08.12.2009

Behandling:

Forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

Endelig vedtak:

Bjugn kommunestyre vedtar med hjemmel i lov om plan- og byggesaksbehandling § 11-15, den foreslåtte kommunedelplanen Energi- og klimaplan Bjugn med følgende endringer:

- *Punkt 7.4, underpunkt 8 erstattes med: "Kommunen skal fase ut eksisterende oljekjeler innen 2020 og erstatte disse ved å ta i bruk fornybar energi fra fjernvarmeanlegg eller lokale energisentraler basert på fornybar energi som f.eks. bioenergi"*
- *Under * i Hovedmål og Strategier skal 20 % klimagassreduksjon endres til 30 %. Siste setning: "Målet vil føre til en reduksjon i utslipp med 15 %" slettes.*
- *Deler av tekst under "Sammendrag" flyttes til "Innledning"*

Det skal utarbeides et eget kapittel om klimatilpasning ved revisjon av energi- og klimaplanen.

Tiltak knyttet til karbonbinding i skogbruket skal tas inn som eget tema ved revisjon av felles landbruksplan for Bjugn og Ørland.